

Nadzór a kontrola - jak łatwo jest zablądzić

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 25, lipiec 2025 11:27

Piotr Majoch

Odsłony: 2080

Wojewoda: Pojęcia "kontroli" i "nadzoru" nie są tożsame, ponieważ nadzór jest czymś więcej od kontroli. Zamienne stosowanie tych słów grozi popełnieniem błędu.

Wojewoda Zachodniopomorski wydał rozstrzygnięcie nadzorcze w przedmiocie statutu prowadzonej przez powiat placówki opiekuńczo-wychowawczej. Z racji pozostawiania tego podmiotu w strukturze organizacyjnej samorządu, uprawnienie rady powiatu do wydania uchwały ustanawiającej jego statut nie wzbudziło wątpliwości. Poprawne było także unormowanie wszystkich kwestii, których uregulowanie wynika z art. 11 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, jednak inne postanowienia naruszyły ustrojowy porządek funkcjonowania placówek tego typu, wynikający z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 186 pkt 3 tej ustawy, realizacja zadań wykonywanych przez placówkę podlega kontroli wojewody. Pomimo pozornej bliskoźnaczości, oznacza to zupełnie inny zakres kompetencji niż nadzór, o którym w swojej uchwale wspomniała rada powiatu. Zaczynając od najbardziej ogólnego argumentu, organ zmieniając porządek tego przepisu, wkroczył w sposób nieuprawniony w obszar uregulowany mocą ustawy - czyli aktu prawnego stojącego w hierarchii źródeł prawa ponad aktami prawa miejscowego. Ponadto, zapis umieszczony w uchwale, zaburzył kompetencyjny porządek, w ramach którego wojewoda pełni funkcję kontrolną. Zgodnie z rozstrzygnięciem, kontrola polega na sprawdzaniu i ocenianiu działalności czy określonego stanu i ma charakter samoistny, pozbawiony co do zasady elementów władczych. Nadzór jest natomiast pojęciem szerszym. W ramach nadzoru istnieje możliwość realnej, władczej ingerencji, której kryteria i funkcje są ściśle ograniczone ustawami i sformalizowane.

Poszukiwanie wyrazów bliskoźnaczych nie może zatem prowadzić do nadmiernych uproszczeń i używania określeń, które - choć w języku potocznym być może wzbudzają analogiczne skojarzenia - w obrocie prawnym nie mogą być używane zamiennie. Zapis uchwały, w świetle którego uprawnienia wojewody miały zostać zupełnie zmienione, a upoważnienie ustawowe - zmodyfikowane - został uznany za nieważny.

Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Zachodniopomorskiego z 21 lipca 2025 r. (sygn. P-1.4131.241.2025.AKS)

Źródło: [Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego](#)